Lietas Nr. 11221205512
Lietas arhīva Nr. K15-0031-15/10

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2015.gada 13.augustā

Jelgavas tiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja, tiesnese **D.Danšina**
piedaloties prokurorei **A.Kurpniecei**
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā **/pers. A/**, **personas kods /personas kods/,** apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā.
Novērtējusi iztiesāšanā pārbaudītos pierādījumus, tiesa

konstatēja

Apsūdzētais/pers. A/ tiek apsūdzēts par to, ka vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), atrodoties alkohola ietekmē, šādos apstākļos:
2012.gada 26.novembrī ap plkst.20.30 /pers. A/, būdams alkohola ietekmē – alkohols izelpojamā gaisā ne mazāk kā 0,2 promiles, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kas noteiktā kārtībā nav iegūtas, vadīja automašīnu /Nosaukums A/ ar valsts numura zīmi /automašīnas numurs//adrese/pa mājas /Nosaukums B/ teritoriju. Pēc kā izbraucot no mājām /Nosaukums B/ uz vietējās nozīmes ceļa, neizvēlējās satiksmes drošībai atbilstošu braukšanas ātrumu, kā rezultātā netika galā ar automašīnas vadību, nobrauca no ceļa un iebrauca grāvī.
Šādas apsūdzētā /pers. A/ darbības ir kvalificētas pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas.
No Administratīvā pārkāpuma protokola Nr. PA 836260 (lietas lapa 8) redzams, ka 2012.gada 26.novembrī plkst.20.30 /adrese/ pa mājas /Nosaukums B/ teritoriju /pers. A/ vadīja automašīnu /Nosaukums A/ ar valsts numura zīmi /automašīnas numurs/, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kas noteiktā kārtībā nav atgūtas, atrodoties alkohola ietekmē. Minimālo alkoholu konstatēja 2,3920 promiles konstatētas izelpas gaisā ar alkometru Alco Quant 6020 A 107401 atbilst alkohola koncentrācijas asinīs, izbraucot no mājām /Nosaukums B/ uz vietējas nozīmes ceļu, neizvēlējās satiksmes drošībai atbilstošu braukšanas ātrumu, kā rezultātā netika galā ar automašīnas vadību, izbrauca no ceļa, un iebrauca grāvī.
No Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokola Nr.NB 293045 (lietas lapa 11) redzams, ka /pers. A/ vadīja transportlīdzekli /Nosaukums A/ valsts numurs /automašīnas numurs/, pirmais mēraparāta nolasījums 2,3920 promiles, otrais mēraparāta nolasījums 2,5852 promiles.
No liecinieces /pers. D/ liecībām (lietas lapas 27-29), kas tiesas sēdē tika pārbaudītas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.pantu, redzams, ka viņa 2012.gada 26.novembrī ap plkst.19.00 kopā ar savu civilvīru /pers. E/ draugu /pers. F/ aizbrauca pie viņa drauga uz /adrese/, bet mājas nosaukumu viņa nezin. Tur jau atradās citas personas, kuras viņa nepazina. Visi lietoja alkoholiskos dzērienus, viņa arī. Tad viņa vēlējās braukt mājās, un prasīja, lai kāds nosauc viņai taksometru, kā arī adresi, kur izsaukt, taču neviens viņai neko prātīgi pateikt nevarēja. Tad vīrietis vārdā /vārds/ teica, ka viņš viņu var aizvest līdz mājām, viņa piekrita, teica, lai aizved vismaz līdz šosejai. Zina, ka viņš, persona vārdā /vārds/bija lietojis alkoholu, bet to, ka viņam nav tiesību, viņa nezināja. Tad /vārds/iekāpa, kā viņš teica sev piederošā BMW 316 numura zīmi viņa nezin, melnā krāsā, blakus /vārds/apsēdās viens cits vīrietis, kuru viņa nepazīst, bet dzēra ar viņiem, bet viņa kopā ar /pers. F/ apsēdās uz aizmugurējiem sēdekļiem. Tad /vārds/iedarbināja automašīnu, izbrauca no sētas, un /vārds/veica labo pagriezienu, nenovaldīja stūri un viņi iebrauca grāvī, kas bija ar ūdeni, viņa uz brīdi zaudēja samaņu, pēc tam juta, ka automašīnā smeļas ūdens, un, tad viņa atceras, ka cilvēki viņu sauc. Tad atbrauca ātrā medicīniskā palīdzība, kura viņu nogādāja slimnīcā.
Liecinieks/pers. H/ tiesas sēdē liecināja, ka 2012.gada 26.novembrī bija izsaukums uz negadījuma vietu Glūdas pagastā. Notikuma vietā grāvī bija automašīna, bet cietušie – sieviete un vīrietis, bija ātrās palīdzības mašīnā. /pers. A/ viņš sameklēja mājās /Nosaukums B/, kas bija netālu no notikuma vietas. Apsūdzētais /pers. A/ bija lielā reibuma stāvoklī. Mājā bija 5-6 cilvēku kompānija. Kāds no mājā esošjaiem cilvēkiem norādīja uz apsūdzēto /pers. A/, ka /pers. A/ ir bijis pie auto stūres. Apsūdzētais piekrita noņemt alkometra mērījumus, norādīja, ka dzēris šņabi. Viņš sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu, apsūdzētais izlasīja protokolu un parakstījās.
Liecinieks/pers. I/ tiesas sēdē liecināja, ka viņš bija pirtī, atbrauca apsūdzētais ar savu mašīnu /Nosaukums A/, vēl kopā ar viņu bija viena meitene un vīrietis. Viņš bija pirtī, kad /uzvārds/aizbrauca. Tad dzirdēja troksni, izgāja no pirts un redzēja grāvī mašīnu. Viņš un /vārds/ izvilka meiteni no mašīnas. Vīrietis izkāpa pats. Apsūdzētais bija izkāpis no mašīnas un atradās uz ceļa. Viņš izsauca ātro palīdzību. Ātrā palīdzība atbrauca, bija arī policija. Viņš neredzēja vai /uzvārds/lietoja alkoholu.
Lieciniece /pers. G/ tiesas sēdē liecināja, ka viņa apsūdzēto atzina par aizdomās turēto un pratināja kā aizdomās turēto. Apsūdzētais liecināja, ka ir braucis alkohola reibumā. Vai apsūdzētais protokolu izlasīja viņa nevar pateikt. Parasti viņa dod izlasīt protokolu.
Liecinieks – speciālists /pers. L/ tiesas sēdē liecināja, ka izdzerot vienu pudeli alus pēc pus stundas nevarēja būt mazāk kā 0,2 promiles alkohola, bet varēja būt vairāk kā 0,2 promiles alkohola. Kā arī, pēc vairāk kā stundas nevarēja būt tik daudz promiles, ja iepriekš nav lietots alkohols.
Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā sākumā neatzina, jo sākotnēji viņam apsūdzībā bija norādīts, ka viņš vadīja automašīnu būdams alkohola ietekmē – alkohols izelpojamā gaisā no 2,3920 promilēm līdz 2,5852 promilēm. Tiesas sēdē apsūdzētais liecināja, ka viņš neatzīst apsūdzībā norādīto laiku un alkohola promiles, jo alkoholu lietoja pēc avārijas. Pirmstiesas izmeklēšanas laikā nevēlējās neko sīkāk paskaidrot, liecības sniedza būdams alkohola ietekmē. Tiesas sēdē 2015.gada 12.augustā, kad prokurore grozīja apsūdzību, apsūdzētais piekrita apsūdzībai, atzina vainu un paskaidroja, ka no alus pudeles parādīsies promiles. Apsūdzētais nevarēja paskaidrot, kāpēc iepriekš tiesas sēdē liecināja, ka no vienas alus pudeles viņam nevarēja būt alkohola promiles.

Izvērtējot lietā iegūtos un tiesas izmeklēšanā pārbaudītos pierādījumus, tiesa nonāk pie secinājuma, ka apsūdzētā /pers. A/ darbībās nav saskatāma Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva.

Saskaņā ar Krimināllikuma 1.pantu pie kriminālatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

Noziedzīga nodarījuma sastāvs ir Krimināllikumā paredzēto objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums, kas ir nepieciešams un pietiekams, lai personas kādu darbību vai bezdarbību varētu atzīt par noteikta veida noziedzīgu nodarījumu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 124.pantu kriminālprocesā pierādāma noziedzīga nodarījuma sastāva esamība vai neesamība, kā arī citi Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā paredzētie apstākļi, kuriem ir nozīme konkrēto krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulējumā.

Krimināllikuma 262.pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums apdraud sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā.

No objektīvās puses pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu var izdarīt tikai ar aktīvu darbību, pildot transportlīdzekļa vadītāja funkcijas tā kustības laikā.

Noziedzīgā nodarījuma sastāvs ir formāls, tas ir pabeigts ar brīdi, kad sākusies transporta līdzekļa, kuru vada alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē esoša persona.

Noziedzīgā nodarījuma subjektīvo pusi raksturo tikai tiešs nodoms. Vainīgais apzinās, ka pārkāpj aizliegumu vadīt transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē un vēlas tā rīkoties.

Noziedzīgā nodarījuma subjekts ir persona, kas vada transportlīdzekli, ja vien viņa ir pieskaitāma un sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 405.panta pirmās daļas 2.punktu apsūdzībā ir jānorāda noziedzīga nodarījuma faktiskie apstākļi, kas nosaka juridisko kvalifikāciju.

Konkrētā noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju nosaka transportlīdzekļa vadīšana alkohola ietekmē.

Tiesas sēdē prokurore apsūdzību uzturēja un norādīja, ka apsūdzētā vaina ir pierādīta ar liecinieku /pers. D/, /pers. I/, /pers. H/, /pers. G/ liecībām, speciālista /pers. L/ liecībām, ar paša apsūdzētā pirmstiesas izmeklēšanā un tiesas sēdē sniegtajām liecībām.

Tiesa noraida pierādījumus, ar kuriem pamatota apsūdzība sekojošu apsvērumu dēļ:

1)Liecinieces /pers. D/ pirmstiesas kriminālprocesā sniegtā liecība ir nekonkrēta, viņa norāda tikai to, ka apsūdzētais bija lietojis alkoholu.

2)Liecinieks /pers. I/ vispār neredzēja vai apsūdzētais lietoja alkoholu.

3)Liecinieks /pers. H/ konstatēja, ka apsūdzētais ir lietojis alkoholu jau pēc ceļu satiksmes negadījuma, ko apstiprina Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokols Nr.NB293045 un izdrukas, ka pirmais mērījums alkohola izelpojamā gaisā tika veikts pulksten 21.55 (2,3920 promiles) un otrs mērījums tika veikts pulksten 22.11 (2,5852 promiles), bet apsūdzētais /pers. A/ vadīja automašīnu ap pulksten 20.30.

4)Lieciniece /pers. G/ apstiprināja to, ka apsūdzētais liecinājis, ka braucis alkohola reibumā, neko citu par konkrētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļiem viņa liecināt nevarēja.

5)Liecinieks – speciālists /pers. L/ liecību sniedza pieņēmuma līmenī norādot, ka, izdzerot vienu pudeli alus, nevar būt mazāk kā 0,2 promiles, bet var būt vairāk kā 0,2 promiles, turklāt nepainteresējoties, cik liela tilpuma bija izdzertā alus pudele un cik tajā bija alkohola saturs.

Prokurore norādīja, ka apsūdzība pierādīta ar paša apsūdzētā pirmstiesas izmeklēšanā un tiesas sēdē sniegtajām liecībām, bet reizē arī atzina, ka apsūdzētā liecības ir mainīgas un nekonsekventas. Prokurore lūdza apsūdzētā liecības, kas sniegtas pēc notikuma atzīt par būtisku pierādījumu.

No lietas materiāliem redzams, ka 2012.gada 26.novembrī plkst.22.40 policijas darbinieks /pers. H/ ir pieņēmis paskaidrojumu no /pers. A/ (lietas lapa 13) par notikumu, kas notika 2012.gada 26.novembrī plkst.20.30. /pers. A/ paskaidroja, ka atradās /adrese/, mājas /Nosaukums B/, bija atbraucis uz pirti. Atrodoties pie draugiem, viņš bija dzēris šņabi. Vadītāja apliecība viņam nav. Pēc tam viņš nolēma aizvest mājās savu draugu /pers. P/ un viņa meiteni /vārds/. Viņš iekāpa pie stūres, un izbraucot ārā no mājas /Nosaukums B/ teritorijas, uzsāka veikt labā pagrieziena manevru, netika galā ar automašīnas vadību un iebrauca grāvī. Pēc kā viņš aizgāja uz mājām /Nosaukums B/. Vēlāk viņu apskatīja ātrās palīdzības dakteri un palaida viņu. Pēc negadījuma viņš alkoholu nelietoja, bija dzēris pirms kāpa pie stūres, ir vainīgs, nožēlo.

Prokurore gan nenorādīja kādā daļā šo liecību viņa uzskata par būtisku pierādījumu, ņemot vērā to, ka apsūdzētā alkohola lietošana pēc negadījuma ir pierādīta ar Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolu, no kura redzams, ka alkohola izelpojamā gaisā promiles paaugstinās. Līdz ar to, paskaidrojumu /pers. A/ sniedza, būdams alkohola ietekmē.

Turklāt, arī tiesas sēdē apsūdzētā /pers. A/ sniegtās liecības ir mainīgas, savstarpēji pretrunīgas un pretrunā ar pirmstiesas kriminālprocesā sniegtajām liecībām.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 19.panta trešo daļu visas saprātīgās šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību.

Pamatojoties uz teikto, tiesa uzskata, ka tiesas izmeklēšanas laikā netika iegūti neapstrīdami pierādījumi, kas apstiprinātu apsūdzētajam /pers. A/ celto apsūdzību, līdz ar to, viņš apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas ir attaisnojams.

Pirmstiesas kriminālprocesa laikā apsūdzētajam /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis - uzturēšanās noteiktā vietā - ir atceļams.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 366.pantu apsūdzētā automašīnai /Nosaukums A/ ar valsts numura zīmi /automašīnas numurs/uzliktais arests ir atceļams.

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 519.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par nevainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā un attaisnot.

Atcelt transportlīdzeklim - automašīnai /Nosaukums A/ ar valsts numura zīmi /reģ.nr./ uzlikto arestu un atdot to īpašniekam /pers. A/.

Atcelt /pers. A/piemēroto drošības līdzekli - uzturēšanos noteiktā vietā.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas 2015.gada 28.augusta apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, sūdzību vai protestu iesniedzot Jelgavas tiesā.

Tiesnese D.Daršina